

Emlékezés MÁRKUS- HEGYI BÁNYAÜZEM

Folytatás az 5. oldalon

Szomszédoló SÖRÉD

Folytatás a 3. oldalon

Előzetes MÓRI BOR- NAPOK 2008. október 2-5.

Folytatás a 2. oldalon

Mór

MÓR VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI HAVILAPJA

II. évfolyam, 9. szám
2008. augusztus

www.mor.hu

Közel 700 millió forintos EU-s pályázatot nyert az intézmény

Átalakulás előtt a móri kórház

**A részletekről Dr. Balika Zoltán igazgató- és
Kőszegi Ferenc gazdasági igazgató urat kérdeztük**

Mi áll a pályázat háttérében?

Ahhoz, hogy megértsük a Móri Kórház jelenlegi helyzetét, mintegy másfél évre kell visszatekintnünk az időben. Az egészségügyi reform elején örömmel vehettük tudomásul, hogy a kórház ötven aktív ágyat megtarthatott, és így maga az intézmény is aktív státuszban maradt. Ekkor még nem tudtuk, hogy egy igen előnytelen finanszírozási szerződést kell

majd aláírnunk az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral, amely nagyon nagymértékben nyirbálta meg az intézmény TB-finanszírozását.

Sokak számára ismerős lehet a TVK, azaz a teljesítmény volumen-korlát kifejezés, amely azt irányozza elő, hogy az intézményben mennyi beteget láthatunk el, mennyi műtétet hajthatunk végre úgy, hogy egyébként azt a TB kifizesse.

Megszabnak tehát minden szolgáltatónak egy felső összeghatárt, amennyinél többet semmilyen esetben nem fizetnek ki az intézménynek. A mi finanszírozásunk kevesebb, mint az egyharmada lett az intézkedés előtti összegnek, így tehát hiába maradtak meg az aktív ágyak, ezzel a csökkentett költségvetéssel nem tudtuk kihasználni őket, és gazdaságilag annyira lehetetlen helyzetbe került – illetve került volna – a kórház, hogy fenntartása hatalmas erőfeszítéseket igényelt volna az önkormányzat részéről.

A struktúraváltás tehát elkerülhetetlen volt, olyan rendszert kellett kitalálnunk, amellyel legalább rövidtávon fenntarhattuk az intézmény működését. Először a szülészeti funkciót és a sebészeti nagyműtéteket a megyei kórházba irányítottuk, így az intézménynek sikerült túlélnie ezt az első évet, és elkerülte az ország sok más területi kórházának sorsát, amelyek nem adták fel korábbi funkcióikat, de most több százmilliós adósságokat görgetnek maguk előtt.

Ekkor értesültünk arról a megnyíló pályázatról, melynek eredményhirdetése történt a napokban. A pályázat feltételei, irányelvei egybevágtak a mi elképzeléseinkkel. Ki szeretnénk alakítani egy ún. Kiemelt Kistérségi Egészségügyi Központot, amelynek megvan a maga szakmai struktúrája. A hozzánk hasonló kisebb intézmények jövőjének jelen helyzetben egyetlen igazi alternatívája van, méghozzá az, hogy működésüket a járóbeteg-ellátás, illetve az egynapos sebészet struktúrájának irányába orientálják.

Mit jelent ez konkrétan a Móri Kórház életében?

Korábbi tevékenységi körünk közül több megszűnik, így tehát például nem fogunk szüléseket levezetni a kórházban, és nagyobb műtéteket sem fogunk itt végezni. Ez azonban, ha meggondoljuk, nem is feltétlenül negatívum, hiszen a komolyabb műtétekre ettől kezdve a súlyponti kórházakban kerül sor, például a Fejér Megyei Szent György Kórházban, ahol megfelelő technikai-diagnosztikai felszereltség, valamint intenzív osztályos háttér is van.

Mi ezen túl az aktív belgyógyászati fekvőbeteg ellátáson kívül a járóbeteg-ellátásra, illetve az egynapos sebészetre helyezzük a fő hangsúlyt. Ez utóbbi „kisebb” műtéteket jelent, már amennyire egy beteg szempontjából, pl. egy sérvműtétet „kisebbnek” nevezhetünk. Ezeket a beavatkozásokat viszont így nagyobb biztonsággal, a megfelelő technikai háttér birtokában tudjuk elvégezni.

Az említett pályázat is megköveteli ezt a struktúraváltást, az itt nyert mintegy 690 millió forint fedezi a kórház épületének átalakítását, felújítását, illetve a beruházás végeztével a kórház későbbi fenntartásához szükséges finanszírozási kapacitásokat is nyújt. A pénzből szakrendelő felújítást fogunk végezni, kialakítjuk az egynapos sebészeti részleget, valamint új mentőállomást építünk, emellett tervezzük új orvosi műszerek és teljes műtőfelszerelés beszerzését, valamint informatikai rendszerünk fejlesztését.

– Folytatás a 2. oldalon

Baranyainé Magyar Ildikó képviselő

A négyéves ciklus közepén, a Szövetség Mór Városáért Egyesület képviselőjeként kerültem a Képviselő-testületbe. Igen felelősségteljes munkának tartom ezt a tisztséget. A város érdekeit szem előtt tartva szeretnék, minden képviselővel jó munkakapcsolatot kialakítani. Hiszem, hogy a képviselőknek nem egymással szemben, hanem egymás mellett kell állni, és összefogni ebben a kihívásokkal teli időszakban, ilyen nagy volumenű fejlesztési feladatok végrehajtásának idején. Városunk dinamikusan fejlődik, szépül, ehhez erős gazdasági alapok szükségesek. Közgazdasági ismereteim alapján teljes mértékben át tudom tekinteni a fejlesztések, beruházások pénzügyi oldalát, így felelősségteljesen tudok dönteni. E döntések közös együttműködés érdemei, melyeket kollégáim műszaki szakismeretére, a képviselőtársak tudására alapozom, ennek végső állomása közös álláspontunk kialakítása. Véleményem szerint nem szolgálja a város érdekét az a képviselői hozzáállás, amely a munka akadályozására irányul. Születhetnek azonban jobbitó jellegű módosító javaslatok, ezeket el lehet, el kell fogadni, és ez számomra is mozgásteret biztosít. Egyesületünk álláspontját képviselve ezzel élni is kívánok. A jogszerű, kellően megalapozott előterjesztéseket a „frakciók” érdekeitől függetlenül támogatni fogom. Az oktatás színvonalának megőrzése, továbbfejlesztése kiemelt fontosságú feladat. A szakbizottságban dolgozva az intézmény-vezetőkkel képviselőként, - mint volt móri diák, és mint szülő - közvetlen, együttműködő, segítőkész kapcsolat kialakítására törekszem. Fontos dolognak tartom a fiatalok letelepedési szándékának támogatását, -pl. új lakótelkek kialakításával -. A családok letelepedésének segítségével előre láthatóan több gyermek születik majd, ez által pedig az intézmények hosszú távú, teljes kapacitású működése is biztosítottá válik. Elképzeléseim megvalósításához ezúton kérném a lakosság és tisztelt képviselő társaim segítségét és támogatását, bízván abban, hogy együtt közös összefogással biztosítani tudjuk Mór város fejlődését.

Közel 700 millió forintos EU-s pályázatot nyert a móri kórház

– Folytatás az 1-es oldalról

Hogyan fogja érinteni a változás a Mór vidékén élő embereket? Elmondhatjuk, hogy itt „jól sült el” az egészségügyi reform?

Várhatóan a Mór-környéki emberek nem járnak rosszabbul a változások miatt – főleg annak függvényében, hogy másfél évvel ezelőtt a kórház fennmaradása sem volt biztos. Természetesen lesznek olyan csoportok, akik úgy érzik majd, hogy hátrányba kerültek – jelen esetben például a kismamák -, mi viszont úgy gondoljuk, hogy az egész populáció, a közelben élő 35000 ember nagy részének előnyére fog válni a kórház átalakulása.

Viszont addig is két év nagyon kemény munka áll előttünk, el kell végezni a beruházást úgy, hogy minden tekintetben megfeleljünk a pályázati kritériumoknak, hogy ne kelljen a felvett összeg bizonyos hányadát visszafizetni; ráadásul úgy kell a munkákat elvégezni, hogy az intézményt a beruházás alatt is működtetni lehessen. Nagyon kemény időszak van tehát előttünk, de pillanatnyilag minden esély meg van arra, hogy itt egy európai színvonalú intézmény jöjjön létre, igaz, hogy egy átalakított struktúrával. Az új rendszer reményeink szerint legalább annyira jó lesz, mint az eddigi, és ráadásul gazdaságosabb is. Igaz, hogy szülni nem tud majd itt az-az évi 120-150 kismama, viszont másik 250 idős betegnek helyben is el tudjuk majd végezni a szűrkehályog-műtétjét. Sürgősségi ellátás a kistérségi háziorvosi ügyelettel a továbbiakban is működni fog, és az új mentőállomás integrálásával, sokkal gördülékenyebben tudjuk majd ellátni akut belgyógyászati eseteket is.

Móri bornapok – előzetes

Természetesen idén is megrendezésre kerül városunk legnagyobb jelentőségű rendezvénye, a Móri Bornapok. Az esemény középpontjában nem állhat más, mint borvidékünk termése, de szokás szerint ezúttal is programok széles és színes skálájával várjuk kedves Vendégeinket, ráadásul a korábbiakhoz képest jelentősen kibővült palettával.

A teljesség igénye nélkül szemezgetünk az október 2-től 5-ig tartó rendezvény programjaiból, valamint a kulisszák mögé is röviden bepillantunk, meghozzá *Friedl Edina* főszervező, és *Losonczy Ildikó*, a Radó Antal Művelődési Központ művelődés-szervezőjének segítségével.

- Mindenekelőtt örömmel számolhatunk be arról, hogy az önkormányzat pályázat útján mintegy nyolcmillióss összeget nyert, amely voltaképpen kiegészíti a bornapok költségvetését. Ebből a többletkeretből olyan programkínálatot tudunk összeállítani, mely a lakosság széles köre számára érdekes lehet. Keretünk idén lehetővé teszi azt is, hogy olyan programfüzetekeket tudunk nyomatni, amelynek köszönhetően nem leszünk kénytelenek reklámok sokaságával elárasztani az utcákat. Az esemény látogatói bizonyára emlékeznek a Bornapok tavalyi megújulására. A korábbi egyhelyszínes rendezvény 2007-től kezdve már két helyszínen – a Kapucinus téren és a Wekerle Sándor Szabadidőközpontban – várja a vendégeket. Ez az örömteli folyamat mondhatni tovább folytatódik, és idén a Lamberg-kastély hátsó parkjában felállított Művészeti színpad is bekapcsolódik az eseményekbe, így az már három helyszínen folytatódik.

- Idén nemzetközi fúvószenekar fesztivál is várja az idelátogatókat, amelyre a Móri Ifjúsági Zenekaron és három magyar résztvevőn kívül Európa számos országából, így Csehországból, Görögországból, Szlovéniából, Ausztriából, Olasz- és Franciaországból érkeznek fellépők. A rendezvénynek ez a momentum alapvetően a zenekarok közti szívélyes viszonyon alapul, a fesztivál azonban megmérettetés is a résztvevők számára, hiszen szakmai zsűri fogja kiválasztani közülük a legjobbat. A versengés természetesen közös gálaműsorral zárul.

- A bornapok kínálata azonban nem csak térben, hanem időben is kibővült programkínálattal várja a nagyjérdeműt. Október 2-án, csütörtökön – amely lényegében az esemény „nulladik napja” – kulturális rendezvényekkel várjuk vendégeinket, amelynek keretein belül fellép Hobo, azaz Földes László és Fábry Sándor. Ezen a napon – a rugalmas szervezésnek köszönhetően – lehetőség nyílik az összes program megtekintésére, azok egyike sem ütközik a másikkal.

- Persze egy ekkora volumenű rendezvény mögött – melyre tavaly becslések szerint 40-50.000 ember látogatott el, és régióknak egyik kiemelt eseménye volt – hatalmas szervezési munka áll. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy ez alkalommal is megteremtsük látogatóink számára a megfelelő infrastruktúrát. Gondoskodunk továbbá különböző étkezési lehetőségekről, és igyekszünk elegendő parkolóhelyet biztosítani. A Volán Zrt. a rendezvényre való tekintettel járatsúritést ütemezett be erre az időszakra a várost érintő útvonalakra. A tömegben adóvevővel és elsősegélydobozzal felszerelt vöröskeresztes kollégák dolgoznak majd. Éppen ezért megkérjük az autóval érkezőket, hogy a mentők, tűzoltók zavartalan közlekedése érdekében csak az arra kijelölt területeket használják parkolásra. A tilosban parkolóknak szigorú jogi következményekkel kell számolniuk.

- További előrelépés még a rendezvény történetében egy Művészeti színpad felállítása - hiszen a Bornapok már igencsak kinőtte korábbi korlátait - mely által, nagy mértékben kibővültek a programlehetőségek. A Lamber-kastély festői háttere nagyszerűen illeszkedik a rendezvény forgatagába, hiszen körülbelül félúton helyezkedik el a további helyszínek között, ezzel mintegy összekapcsolva az egész rendezvényt.

Olyan sport, kulturális, könnyű és populáris programkínálattal várjuk kedves Látogatóinkat, melynek keretében reményeink szerint minden korosztály megtalálja a neki megfelelő szórakozást.

Impresszum:

Mór Város Önkormányzatának Közéleti Havilapja

Kiadó: Mór Város Önkormányzata

Főszerkesztő: Kiss Norbert *Munkatársak:* Bendsák Márton, Kis Irma, Márki Krisztina, Karch Edit *Fotó:* Hrubos Fotó *Szerkesztőség:* 8060 Mór, Szent István tér 6.

e-mail: moruj sag@mor.hu

Nyomda: AlphaPress Grafikai Stúdió és Nyomda, 8000 Székesfehérvár, Homoksor 7. Gesztész Béla vez. *Készült:* 5000 példányban

Vihar és választás

Nem telt eseménytelenül a június a tűzoltóság háza táján: sor került egy tervezett eseményre, a tisztújításra, ám az időjárás nem várt programról gondoskodott. Bizonyára mindannyian emlékszünk arra a nagy viharra, mely sok munkát adott a tűzoltóknak.

Ahogy az *Hartl Róbert*től, a tűzoltók parancsnokhelyettesétől megtudtuk, június 19-én került sor a Móri Önkéntes Tűzoltóság négyévente kötelező tisztújító közgyűlésére, ahol a közttestület tagjai a vezetőség tagjairól döntöttek. A Móri Önkéntes Tűzoltóság elnökének, parancsnokának és alelnökének személyében nem történt változás. A tagok továbbra is bizalmat szavaztak Schmidt Ferenc elnök Úrnak, Horváth Péter parancsnok Úrnak és Pál Csaba alelnök Úrnak.

Változás történt viszont a titkár személyében, ezt a feladatot mostantól Krauszné Németh Judit látja el, a parancsnokhelyettesi tiszteet pedig Hartl Róbert tölti be a továbbiakban. A tűzoltóparancsnok, illetve a parancsnokhelyettes személyét illetően előzetesen kötelező jelleggel ki kell kérni a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatójának jóváhagyását, aki egyetértett ezen személyek jelölésével. Felügyelőbizottsági tagot delegált a testületbe a négy, létesítményi tűzoltóság fenntartására kötelezett és a Móri Önkéntes Tűzoltósággal szerződést kötött négy nagyvállalat képviselőjében Herczeg Ferenc, az önkormányzat képviselőjében pedig Czachesz Gábor.

Nem sokat váratott magára a következő nagy esemény: június 24-én óriási vihar tombolt a térségben. A rendkívül erős széllel járó felhőszakadás este hat óra körül kezdődött, az első riasztás ötvenöt perc múlva futott be a tűzoltósághoz. Ettől kezdve folyamatosan érkeztek a hívások nem csak Mórról, hanem Bakonycsenyéről, Nagyvelegről, Pusztavámról és Bodajkról is. Összesen 32 elsődleges beavatkozás történt a tűzoltóság működési területén a vihar napján. 25-én reggel, a 6 órai szolgálatváltást követően a következő szolgálati csoport további 13 esetben vonult ki. A legtöbb problémát a letört ágak, kidőlt fák eltávolítása okozta. Épületekben nem, két gépkocsiban azonban jelentős kárt tett az emlékezetes égszakadás. Ezúton is szeretnénk jó munkát és kitartást kívánni mind a vezetőség, mind a vonulós állomány munkájához.

Városunk óvodáinak, iskoláinak híreiről, felújításokról kérdeztük dr. Némethné Utry Edit asszonyt, önkormányzatunk humánügyi irodavezetőjét, a tanévkezdés előtt.

Milyen állapotban vannak városunk óvodái, iskolái?

Óvodák tekintetében jelentős változások történtek a nyár folyamán. Tavaly a bölcsődét újítottuk fel, idén pedig a korábbi Szabadság téri Óvoda újul meg, a felújítás keretein belül az intézmény neve is megváltozik: a továbbiakban Meseház Óvoda név alatt fog működni. Az óvoda Főrhécz Sándorné személyében új vezetőt is kap. További átszervezésekre kerül sor az óvodák között, a 2008/09 és Kötelező Eszközjegyzék értelmében ugyanis mindegyik intézményben biztosítanunk kell orvosi- és tornaszobát. Esetünkben, az átalakítás abban merül ki, hogy a Pityang Óvodából egy csoportot áthelyezünk a Meseházba, és az így felszabaduló helyiséget az előírásoknak megfelelően átalakítjuk tornateremmé. A felújítással és a csoportáthelyezéssel azt szeretnénk elérni, hogy az intézmények közötti gyermeklétszámarány kiegyensúlyozottabb legyen, hiszen korábban két óvodánk túlterhelt, míg a harmadik inkább kihasználatlan volt.

Mi a helyzet az általános iskolákkal? Mennyi elsős iratkozott be az idén?

Örömmel jelenthetjük ki, hogy Mórón az általános iskolák létszáma, kihasznált-sága magasabb az országos átlagnál. Sok gyermek van a városban, de a közeli településekről – gondolok itt elsősorban kistérségi társulásunk tagjaira – is szívesen választják a szülők az itteni iskolákat. Vannak közöttük olyan települések is ahol nincs iskola, vagy pedig csak alsó tagozatot működtetnek.

A sikeres tanévkezdés elengedhetetlen feltétele természetesen a megfelelő személyi – és eszközállomány. A gyermekek számára tehát nem panaszkodhatunk, és szerencsére azt is el lehet mondani, hogy pedagógusaink is kiválóak, szakmailag felkészült és kedves tanító nénik várják az iskolakezdőket. Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy milyen fontos ez a gyermekek későbbi tanulmányi elő-

menetele, illetve személyiségfejlődése szempontjából.

Önkormányzatunk új tárgyi és infrastrukturális eszközökkel igyekszik segíteni a diákok előbbre jutását. Új számítógépek érkeznek iskoláinkba, de egyéb jelentősebb eszközbeszerzések is történnek: nagyobb kapacitású fénymásolók, kerámia-táblák, stb. Az önkormányzat iskoláinkra pályázatokat is nyújt be épület-felújítási céllal. A Petőfi Sándor Általános Iskola esetében például infrastrukturális pályázatok segítségével próbálja kiváltani a Wekerle utcai épületszárnyat, ahol a diákok nem a kor elvárásainak megfelelő körülmények között tanulnak. Eddig sajnos nem sikerült előteremteni a megfelelő anyagi forrásokat, de az intézmény – a város több hasonló iskolájához hasonlóan – továbbra is kitartóan próbálkozik.

További helyiségekkel gyarapodik a Perczel Mór Szakképző Iskola. Az Úttörő utcai fiókkönyvtár épületének használatát kapja meg, ahol tanterem és tanműhely fog működni. A korábbi fiókkönyvtár könyvanyaga pedig a főkönyvtárba kerül, a Lamberg-kastélyba.

A frissen beiratkozott elsősök számát illetően végleges adatokkal csak október elején tudunk szolgálni, hiszen addig még változhat az osztályok létszáma. Jelen állapot szerint mindenesetre több mint 160 elsőst várunk az iskolákba, beleszámolva a Szent Erzsébet Római Katolikus Általános Iskolát is.

A felsőoktatásban hallgatók milyen támogatásban részesülnek?

A városban lakó hallgatók mind tanulmányi, mind pedig szociális alapon támogatáshoz juthatnak. A tanulmányi ösztöndíjhoz 3,8-as átlagot kell elérni, ami persze nem feltétlenül jelent igazságos rendszert. A különböző egyetemek értékelési rendszerei között természetesen nem áll módunkban különbséget tenni. Idén az eddigieknél nagyobb összeg jut a tanulmányi ösztöndíjakra, így 20 hallgató részesülhet majd a havi 10 ezer forintos juttatásban. Szociális alapon a Bursa Hungarica ösztöndíj-program által nyújtott keretek között tudunk segíteni a hallgatók anyagi természetű terhein.

Köszönjük a beszélgetést!

Söréd

Söréd egy 505 lélekszámú apró község a Bakony és a Vértes között, a Móri árok vonalán, a 81-es főút mentén. Festői környezetben, csendes, családias ugyanakkor korszerű település, melyben vendégszerető, közvetlen emberek élnek.

A falu történetéről:

A honfoglaló magyarok 900 körül telepedtek le a Dunántúlon, ez a vidék pedig – a későbbi Fejér vármegye – kárpát-medencei léptékkal mérve központi fekvése miatt természetesen az uralkodó nemzetség, az Árpádok szállásterülete lett. A terület fejedelmi, majd királyi fennhatóság alatt állt, sőt egyes források szerint Sárkeresztes és Bodajk környéke egyenesen királynéi birtok volt. Joggal feltételezhetjük tehát, hogy a település elnevezése Géza fejedelem feleségétől, Sarolttól származik. A középkor folyamán több oklevélben is említik a település nevét. A török háborúk során a falu korábbi előnyös fekvése szerencsétlenné vált, hiszen erre vezetett el a Székesfehérvárat Győrrel összekötő hadút – a mai 81-es főút elődje -. A falu a királyi Magyarország és a Hódoltság határmezsgyéjére került, a folyamatos harcok és portyázások miatt pedig lakatlanná vált. Újabb betelepülésre csak a 18. században került sor.

A sörédiek is kivették részüket az 1848-'49-es szabadságharc eseményeiből, az első világháborúban pedig 17 sörédi esett el. E vidéken három hónapig tartottak a második világháború elhúzó

harcai. Ez idő alatt a lakosságnak kétszer is el kellett menekülnie a faluból, egyszer a Bakonyba, egyszer pedig a szőlőhegyi pincékbe.

1945-ben megszerzett önállóságát a falu 1970-ben veszítette el, 1990 óta pedig körjegyzőség működik itt.

A falu jelenéről a település polgármesterasszonya, *Takács Mártonné* világosított fel bennünket.

- Söréd nagyon kicsi település, jelenleg 505 fős lakosságunk létszáma, ami sok tekintetben hátrányos dolog, nagy előnye viszont a kiváló közlekedés. A városok – Mór és Székesfehérvár – nagyon közel vannak, így községünk polgárai ott találhatnak munkalehetőséget. Büszkén mondhatom, hogy a faluban senki nincs szociális segélyen, mindenkinek van munkája. A faluban található bolt, az önkormányzat és az óvoda összességében 12 embernek biztosít megélhetést.

- Nincs iskolánk az 1970-es évek közepe óta, de ez a Mór Város Önkormányzatával kötött társulási szerződésünk értelmében nem okoz különösebb fennakadást az oktatásban, hiszen településünk fiataljai jobbra ide járnak

általános iskolába. Önkormányzatunk lehetőségeihez mérten éves bérlet biztosításával támogatja a gyermekek iskolába jutását.

Az utóbbi években Söréd község óvodás gyermekeinek létszáma majdnem megduplázódott a környező városokból ideköltöző új lakók jóvoltából. A település lakossága az utóbbi években

mintegy 70 fővel emelkedett. Az új beköltözők tehát növelik, de fiatalítják is községünk lakosságát, és ez jelenti Söréd jövőjét. E jövő biztosításaképpen megnyitottuk új utcánkat, az Arany János utcát.

- Söréd fiataljai közül többen járnak felsőoktatási intézményekbe is, büszkén mondhatom el, hogy idén a faluból két fiatalja is a Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatója lesz. A felsőoktatásban tanulókat a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat keretein belül igyekszünk támogatni. A pályázatok nagyon fontos szerepet játszanak a település életében, hiszen az állami normatívákból az önkormányzat csak

nagyon szűkösen tud gazdálkodni. Az előrelépést segítő, kisebb volumenű projektekkel igyekszünk pályázni: épület-felújításokkal, buszváró-építésekkel, stb.

- A település közösségi központja a nemrég felújított Faluközpont. Itt található többek között a nyugdíjas otthon, a kultúrház és a közösségi könyvtár, de itt biztosítunk a fiatal házaspároknak 3 éves lakáslehetőséget, arra az időre, amíg az ifjú család felépíti saját házáat a faluban.

- Községünk életének kiemelkedő eseménye a falunap, amelyre minden év augusztus 20.-t követő, első vasárnap kerül sor, színes kulturális programok keretein belül.

A város

II. évfolyam, 8. szám

2008. augusztus

Polgármesteri tájékoztató

Mór Város Képviselő Testülete 2008. július 23-án soron kívüli ülést tartott, a tárgyalás során az alábbi döntéseket hozta:

- A Közép- Dunántúli Operatív Program pályázatán a Wekerle Sándor utca átépítésére önkormányzatunk 94 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert el. A kivitelezés megvalósítására kiírt közbeszerzési eljárás lezárására került sor. A képviselő testület a munkák kivitelezésére az Útéppark Betéti Társaságot bízta meg.

A kivitelezés teljes bekerülési költsége 147,9 millió forint. Az építési munka tartalmazza a Wekerle Sándor utca – Rókus kápolna közötti szakasz mindkét oldali járda építését, vízelvezetés megvalósítását, zöldterületek rendezését és a burkolatok megépítését. A kivitelezéssel egy időben a Wekerle Sándor utca forgalmának csillapítására, biztonságosabbá tételére alkalmas építmények és forgalomtechnikai elemek is megépülnek.

- Önkormányzatunk pályázatot nyújtott be a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében meghirdetett aktív kórházi ellátásokat kiváltó járóbeteg szolgáltatások fejlesztésére. Pályázatunk sikeres volt és a beruházás megvalósítására 690 millió forint vissza nem térítendő Európai Uniósi forrást nyertünk el. A beruházás

megvalósítására az Európai Unió előírásainak megfelelően kötelező létrehozni a beruházás megvalósítását irányító és koordináló projekt menedzsmentet. A képviselő testület a menedzsment kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást kiírta. A sikeres kórházi pályázatunk megvalósítása ezen kezdő szakasszal elindult. A beruházás tényleges megvalósítása 2009. évben fog megtörténni.

- A képviselő testület közbeszerzési eljárás megindítását kezdeményezte az alábbi kivitelezési munkáknak:
- járdaépítés a Velegi út déli oldalán
- Velegi út déli oldalán elkerülő út burkolat alapjának megépítése
- Alkotmány és Május 1. utcában 2 db buszmegálló peron építése

- Deák Ferenc u. 123. szám előtt autóbuzsmegálló építés vízelvezetéssel és járdacsatlakozással
- Deák Ferenc u. 93 szám előtt autóbuzsmegálló hely építése

- járdaépítés a Bányász utca déli oldalán

A fentiekben felsorolt munkák becsült értéke 25,3 millió forint.

- Árpád utca – Kórház utca burkolat felújítása
- Bethlen – Báthory – Bocskai utcák aszfaltozása
- Mátyás Király utca – Martinovics utca – Hegyalja utca burkolat felújítása

A beruházás becsült összköltsége 62 millió forint amelyhez az önkormányzatunk 31 millió forint vissza nem térítendő támogatást

nyert el. A pályázati forrás igénybe vételével lehetővé vált munkák megvalósításával egyben módosítottuk a 2008. évi összesített közbeszerzési tervünket.

• A Közép-Dunántúli Operatív Program keretében a képviselő testület pályázatot nyújt be a szociális alapszolgáltatások fejlesztése tárgyában a Mór Szociális Alapszolgáltatási Központ épületének felújítására és a működtetéséhez szükséges eszközök beszerzésére. A program megvalósításának becsült összege 58 millió forint. A pályázat keretén belül lehetőség van 50 millió vissza nem térítendő támogatás elnyerésére. A képviselő testület a pályázat benyújtását jóváhagyta, és biztosította a megvalósításhoz szükséges 8 millió forint önkormányzati önrészt. A beruházás során az építészeti munkákon kívül a teljes komplexum akadálymentesítése is megvalósult.

- Az önkormányzat tulajdonába van a Tábor u. 57. szám alatti ingatlan amelyen egy bontásra kijelölt épület található. A képviselő testület az érintett telket pályázat útján értékesíteni kívánja, azonban előtte el kell végezni a meglévő régi épület elbontását. A testület a bontás elvégzéséhez szükséges 2 millió forintot biztosította. A bontást követően beépítetlen telekként az önkormányzat értékesíteni kívánja versenytárgyalás keretén belül, az értékesítendő ingatlan induló kikiáltási ára 8,6 millió forint. Az értékesítést követően lehet beépíteni az 1722 m2 területű ingatlant.

Augusztus 20, az államalapítás ünnepe

Mit ünneplünk augusztus 20-án?

Augusztus 20-a a magyarság, a magyar államalapítás ünnepe. Ezen ünnepünk jellegénél fogva magában hordozza őseink és Magyarország történetét, melyet, ahogyan országunkat is a történelem maga formált és alakított.

A középkor folyamán már születtek arra irányuló kezdeményezések, hogy állandó ünnep szülessen Szent István király tiszteletére, de ezen kísérleteket kevés siker koronázta. A török hódoltság ideje alatt egészen elfelejtődött államalapítónk kultusza, és hosszú időnek kellett eltelnie ahhoz, hogy újra felélénküljön és kivirágozzon.

Maga az ünnep akkor kezdett körvonalazódni, amikor Mária Terézia királynő hosszú diplomáciai tárgyalások eredményeképpen Raguzából visszaszerezte a Szent Jobbot, s ezzel együtt elrendelte Szent István napjának, augusztus 20-ának megünneplését. Az 1850-es évektől 1944-ig minden évben Szent István napon a Budai Várpalota Udvari Várplébániájától a Nagyboldogasszony-templomig tartottak körmenetet a Szent Jobbal. Azt követő években megszűnt a körmenet ciklikussága, csak kétszer került rá sor 1948-ig, ekkor pedig negyven év kényszerű szünet következett.

Azonban térjünk vissza a kezdetekhez. Először 1891-ben lett államilag be-

jegyzett ünnep Augusztus 20-ából, bár az országgyűlés csak hosszas viták után fogadta el a kezdeményezést, az ünnep katolikus eszmei tartalma okán. A körmenet és a kapcsolódó megemlékezés nem volt túl népszerű a nem-katolikusok körében. A 20. század elejéig mindenesetre egyértelműen vallásos töltete volt az ünnepnek, bár már ekkor megpróbálkoztak az Új Kenyér Ünnepe elnevezéssel is, ám ez a kezdeményezés elhalt.

A Horthy-rendszerben megváltozott némileg az ünnep szimbolikája. Maradt ugyan a középpontban Szent István, azonban már inkább, mint a szétszakított magyarság egységét kifejező szimbólumként gondoltak rá, a vallásos

töltet fakulni látszott. Nem véletlen, hogy a kormányzó – református vallása ellenére – maga is rendre részt vett az ünnepségeken.

A későbbiekben augusztus 20-hoz kapcsolták az Országzászló felavatását is, mely a történelmi Magyarország egységét, a magyarság felemelkedésének reményét volt hivatott sugározni. Az ünnep pontos forгатókönyve is erre az időszakra kezdett körvonalazódni: a tisztaítás, a vízi- és légi parádé, 1927-től pedig a tűzijáték. A Szent István-nap ez által turisztikai látványossággá nőtte ki magát.

1945 után természetesen visszajára fordultak a dolgok: először csak „szent”

jelzőt törölték, és lett augusztus 20-ából István-nap, majd a diktatúra megszilárdulásával betiltották a körmenetet, új nevet adtak az ünnepnek, és mint ahogy a Kárácsony Fenyőünnep lett, úgy változott át az István-nap az Új Kenyér ünnepévé. Hivatalos berkekben nem tartotta hosszú ideig ez a név, hiszen 1949-ben ezen a napon hirdették ki első – és azóta is sajnós utolsó – kartális Alkotmányunkat. Innentől tehát az alkotmány ünnepe elnevezést erőltette a rendszer.

A Kádár-rendszer puhulása idejére ismét visszaszivárgott a köztudatba az István-nap elnevezés, így már egész csokor neve volt az ünnepnek. Az esemény ekkorra visszakapta nagyszabású jellegét, visszatért a tűzijáték, emellett rendre erre a napra időzítették a nagyobb létesítmények – gyárak, pályaudvarok, stb. – átadását is.

A rendszerváltás után ismét állami ünnep lett Augusztus 20-a, a már megszokott zászlófelvonással, tisztaítás, légi parádéval, tűzijátékkal. Visszatért az ünnep középpontjába Szent István alakja, sokan pedig a Szent Korona ünnepét tisztelik e jeles napban. Vannak, akik az államalapításra, mások az Alkotmányra, megint mások a kenyérre emlékeznek, egyvalami azonban közös, az ősi hagyomány, amelyet mindannyian tisztelünk, és évről évre megünneplünk. [B.M.]

POLITIKA

FIDESZ

A nagyobb léptékű felújításokat látva talán már elcsitulnak a szkeptikusok (már amennyire ők észrevesznek valamit is), és lesz, aki belátja, nem mindenki tétlenkedik ebben a városban, ahogy azt néhányan igyekeznek beállítani. Kezdenek beérni a pályázati tevékenységekbe fektetett energiák is, több felől is nagyon jó hírek érkeznek. Legfontosabb, hogy a kórház elnyerte a megpályázott támogatást, ami nagyságrendben hétszázmillió forint. Ez nyilván óriási változást fog hozni a kórház és az ellátás színvonalán, de ami még fontosabb, hogy a finanszírozási struktúrában is változást jelent, és a jelenlegi helyzet alapján abban is bízhatunk, hogy a működtetéshez a jövőben a városnak már nem kell óriási pénzekkel hozzájárulnia. Szívből gratulálunk a kórház vezetőinek a remek munkához, és köszönjük mindenkinek, aki az előkészítésben, bonyolításban részt vállalt. Reméljük, mindenki ki tudta pihenni magát a nyár folyamán, és higgadtabb hangnemben, az eddigi eredményekre támaszkodó, sikeres munkával tudjuk folytatni az évet. A gyermekeinknek pedig fájdalommentes, jó hangulatú iskolakezdetst kívánunk. Dolgozzunk, örüljünk egymásnak, készüljünk a szüretre, aztán a bornapokra, mert ezek a stabil örömök és hagyományok tartanak egyben bennünket.

KDNP

Az elmúlt időszak eseményei közül az alábbiakat kívánjuk kiemelni. Elmúlt a nyári szabadságolások ideje és a nyári időszakban mindenki egy kicsit kipihenhetette magát és újult erővel készülhet a további feladatokra. A város életében nem volt azonban pihenés, amit nap, mint nap tapasztalhatunk. A pályázatokon való részvételével továbbra is aktív a város. Keresi a lehetőséget, hogy miként lehet a saját forrást kiegészíteni pályázati összeggel is. Elkezdődtek azok a kivitelezési munkák, amiket a város pályázatokon elnyert és ezáltal a környezete szebb lesz és a lakosság által régen várt felújítások megvalósulnak. Elindult a járdaprogram és elindultak a Wekerle utca felújítási munkái is. Tudjuk, hogy sok kellemetlenséggel jár, mint az ott lakók és ott bérló vállalkozások, az arra közlekedők gépjárművezetők és gyalogosok számára egy ilyen beruházás, de remélhetőleg a felújítás után mindenki örül majd az eredménynek, egy megújult járdaszakasznak, egy megújult utcának. Addig is kérjük mindenkinek a türelmét és megértését. A Kórház Rendelő Intézet pályázatán sikeresen szerepelt a város és bizakodhatunk, hogy a beruházás után egy korszerű, jó műszerezettséggel ellátott kórház áll a lakosság rendelkezésére. A kulturális életben a lakosság aktív a Nyári Zenei Esték programjainak látogatásában, amely egy jó vasárnap esti program is egyben. Igaz ez már több éves hagyomány is. Hagyomány már az is, hogy augusztus 20-a környékén nemzetközi néptánc fesztivál van Mórón külföldi táncsoportok fellépésével. A színvonalas műsort sajnós kevesen látták. Pedig más népek kultúrájának, táncainak és zenéjének megismerése mindig a meglepetés erejével hat. Lehet, hogy a hűvösebb idő elriasztotta az érdeklődőket. Ez mondható el az augusztus 20-i közös ünnepeléssel kapcsolatban is, hiszen a színvonalas és az estét betöltő programmal méltón ünnepelhettük az ország születésnapját. Az oktatási intézmények felújítása remélhetőleg a szeptemberi kezdésre elkészülnek és a felújított létesítményekben a gyerekek lelkesen veszik birtokukba a termeket. Kívánunk a tanévben mindenkinek jó tanulást, jó eredményeket és a pedagógusoknak érdeklődő és nyitott gyerekeket.

MSZP

Örömmel vettük a miniszteri bejelentést a móri kórház közel 700 millió Ft-os támogatásáról, amelynek jó felhasználásával nagy előrelépés érhető el a helyi egészségügyi ellátás terén. Az is kedvező dolog, hogy közel 100 millió Ft támogatással újulhat meg a Wekerle utca, melynek kivitelezését helyi érdekeltségű vállalkozás nyerte el. Az már viszont nem mindegy, hogy milyen összegű önrészt kell az önkormányzatnak biztosítania. Elgondolkodtató, hogy ilyen jelentős volumenű beruházásra 5 - 6 jelentkező közül végül mindössze 2 pályázó nyújtott be ajánlatot. Az meg felettébb különös, hogy a pályázók egyike – történetesen az ország egyik legnagyobb útépítő cége – miután megvásárolta a dokumentációt és komoly munkával elkészítette a pályázatát - néhány hiány pótlás csatolásával érdemben nem foglalkozik. A testületi előterjesztés szerint ugyanis nem csatolt be hiánypótlást, aztán, amikor Molnár Sándor képviselő ennek jobban utánajárt, kiderült, hogy mégis érkezett hiánypótlás, határidőben, csak: nem megfelelő! Ki és miért akarta elhallgatni a hiánypótlást, ha az úgysem felelt meg az előírásoknak? Talán a jelentős - 17 millió Ft-os – különbség miatt? – Mert ennyivel volt alacsonyabb a másik cég ajánlata. Talán 130 millióból is meg lehetett volna építeni? És milyen sok feladat van, ami 17 millióból megvalósulhatna.... Viszont nem került volna pénzbe csak a városvezetés odafigyelésébe, hogy Augusztus 20-ára ne maradjon el a város fellobogozása!

MÓR VÁROS JÖVŐJÉÉRT EGYESÜLET

Semmelweis nap az egészségügyben dolgozók ünnepe. A város vezetése vajon miért nem köszöntötte a megcsonkult móri kórház dolgozóit ezen a napon? Tudjuk, a dolgozók a kialakult helyzetben valószínű nem is vártak jutalmazást, de a város vezetésétől köszönet érdemeltek volna a betegellátásban végzett munkájukért. / Arról is csak a Fm-i Hírlap hasábján értesülhetett az olvasó, hogy Horváth András a Regionális Tanács elnöke, Oszlászki Zsolt, Brichter József tárgyalásaikkal sokat segítettek a kórház anyagi támogatottságának helyzetén/.

Augusztus 20. Nemzetünk legnagyobb ünnepe. Milyen szép is lett volna felzászlózva a város! A Művelődési Ház megtelt 20-án. Természetesen városi programként lett feltüntetve a Színházi Alkotótábor előadása! Talán azért, mert 50.000.-Ft támogatást kaptak a civil szerveződés fiataljai erre az évre? Igaz, egyetlen civil szerveződés odaadó munkája sincs megbecsülve ebben a városban, pedig csak velük életképes a város. A civil szerveződések taglétszáma sokkal magasabb, mint bármelyik párt létszáma! Bízunk benne, hogy ők is fel fogják mérni idővel, hogy képviselőként helyük van a város vezetésében. A megosztottság csak akkor fog megszűnni, akkor érhetjük el, hogy ne a nagypolitika, ne a „mi vagyunk többen” jelszó irányítsa városunkat.

SZÖVETSÉG MÓR VÁROSÁÉRT

A politikusok nem Angyalok (a képviselők sem), ha azok volnának, nem lenne szükségünk okos választópolgárookra. A választók többnyire magukra vannak utalva, amikor el kell igazodniuk a bonyolultabb dolgok között. A televízió, az újság, a szórólapok váltak a személyes ismeretszerzés, a tapasztalat helyett az információ fő forrásává. Tisztelt polgárok, elsősorban a saját szemüknek higgyenek! A város fejlődik, természetesen nem áldozatvállalás nélkül, gondoljunk csak a jelentős hitel felvételére. A pénzek felhasználása, a fejlesztések megvalósítása során hibák, hiányosságok is felszínre kerülnek, felmerül a takarékoskodás, az ésszerűség kérdése. Természetesen van min javítani. Tegyük összefogással, jobbtó észrevételekkel, odafigyeléssel, akár a Kórház sikeres pályázata, akár a Wekerle utca átépítése során. A siker és a felelősség is legyen közös. Az ilyen képviselői munka értelmes továbbá, e mellett eredményes is lehet.

A politikai pártok és szervezetek álláspontjai saját véleményüket tükrözik.

NEGYEDSZÁZADA TÖRTÉNT...

„SÚLYOS BÁNYASZERENCSETLENSÉG MÁRKUSHEGYEN!”

Ezzel a címmel szinte valamennyi írott és elektronikus sajtó azonnal közölte a fájdalmas hírt.

„Az Oroszlányi Szénbányák Vállalat Márkushegyi Bányász-üzem északi I-es bányamező 1. számú telepén 1983. június 22-én hajnalban kb. 4. 06-kor - még nem tisztázott okokból – robbanás történt. A bányamentők teljes erővel, nagy apparátussal megkezdtek, s a déli órákra befejezték a mentési munkálatokat. Harminchat bányász életét veszítette, egy életveszélyes, öt súlyos, tizenkét könnyebb sérültet kórházban ápolnak.”

25 év távlatából megpróbálom hitelesen feleleveníteni e-2-3 nap történéseit.

Azon a június 22-i éjszakán hatalmas vihar dúlt a térségben heves zivattal, villámlással tarkítva. Pontosan két óra ötvenkét percet mutatott az óra, amikor a személyszállító akna gépkezelője jelentette a diszpécserközpontnak, hogy áramszünet van és leállt a főszellőztető. A diszpécser felhívta a vállalati fődiszpécsert. Ő azt mondta, hogy a mindszeinti trafó leállt és a vihar miatt nem tudnak visszakapcsolni, a hibaelhárítók azonban kimentek a helyszínre. Az akkori előírások szerint még három órát tartózkodhattak az alapközlén, ahol áthúzó légáram van. Négy óra után pár perccel jöttek az információk, miszerint baj van a területen.

Négy óra tizenöt perckor jelezte a diszpécser a bányamentőknek, hogy az északi I-es bányamezőben valószínű robbanás történt. A bányában nagy a por és szénmonoxid van. Azonnal riasztották a mentőket, riadó kocsin tízen Márkushegyre indultak. Akkor még nem sejtették, hogy nagy a baj.

Az igazgatói iroda és környéke felbolydult méhkasoz hasonlóan. A kora reggeli órákban a helyszínre sietett Menyhárt László az OBF. elnöke, Juhász Ádám, Kapolyi László ipari államtitkár, Kovács László a BDSZ. főtitkára, Havasi Ferenc az MSZMP KB. titkára, Antalóczy Albert Komárom megye és Takács Imre Fejér megye politikai vezetői. Az első információt Menyhárt László adta, erre az időszakra a mentés befejeződött, hiszen reggel nyolc órára már egyetlen sérült vagy halott sem maradt a bányában.

Elmúlt este kilenc óra, amikor Kapolyi László tartott egy rövid tájékoztatót: - 22-én hajnali két óra ötven perckor leállt a szellőztetés és a hetvennégy perces áramszünet alatt a méntán felszaporodott. Elrendelték a munkahelyek elhagyását. A tízes alapközlésre irányították az embereket, mivel itt még volt természetes légáram. Az északi I-es mezőben ezen az éjszakán 94-en dolgoztak. A sújtólégrobbanás okait ezek-

ben, az első órákban még nem tudták megállapítani, mivel a robbanás epicentrumát a Kormánybizottság nem tudta bejárni.

Kapolyi László a robbanás feltételezhető okaként három lehetőséget jelölt meg. Vagy robbantottak a 16-os elővájáson, vagy egy biztonsági benzínlámpa, netán valamelyik elektromos berendezés hibája okozhatta a tragédiát.

Szombaton több ezren kísérték utolsó útjukra a Márkushegyi bányaszerencsétlenség következtében hősi halált halt bányászokat. Gyászba borul az oroszlányi temető, ahol a központi gyászszertartást tartották. Már órák óta gyülekeztek a gyászoló emberek. Gyászindulók hangjai hömpölyögtek súlyosan, fájdalmasan a temetőben. Egyenruhás bányászok álltak díszőrséget, lerótták kegyeletüket a párt, a kormány és a társadalmi szervezetek számos vezetője, a diplomáciai területek tagjai s a Lengyel Népköztársaság nagykövete.

Elhallgatott a gyászzene, súlyos csendben búcsúzott a kormány nevében Méhes Lajos ipari miniszter:

„A harminchat bányász életét kioltó robbanás legyen intő példa számunkra. Soha, sehol, senki ne feledje, hogy a technika megannyi vívmánya mellett is szükség van az együttműködésnek egymást óvó, féltő, lankadatlan éberségére, fegyelmére.”

Varga Albert, az Oroszlányi Szénbányák vezérigazgatója ezekkel, a szavakkal búcsúzott:

„Gyászol az ország, gyászol a megye, gyászol az Oroszlányi Szénbányák nagy családja. Fájdalmas, ésszel alig felfogható veszteség ez. Társainkat fiatalon, alkotómunkájuk kiteljesedésének idején ragadta el kíméletlenül a halál. Jerzy Zielinski, a Lengyel Népköztársaság nagykövete vett búcsút a hősi halottaktól, köztük négy honfitársától.”

Leírhatatlan volt az a mélységes együttérzés, amely az elhunytak családját övezte. Az özvegyek, az apa nélkül maradt gyermekek, a fiúkat elvesztő szülők. A testvérüket gyászolókkal mellett ott voltak a szerencsétlenül járt bányászok közvetlen

munkatársai, a kezükben tartották a hősi halottak piros se-lyemre tűzött kitüntéseit.

A hősi halottak munkatársai a felcsendülő bányászhimnusz hangjai mellett engedték le a koporsókat. A többi hősi halottat Móron, Bokodon, Kecskéden, Pusztavámon, Bakonysárkányban, Nagyvelegén, Tatabányán és Putnokon helyezték örök nyugalomra. Mi, munkatársaik segítőkészségükre, munka-és emberszeretetükre, elkötelezettségükre emlékezünk. Életművetek erősebb a halálnál, tetteitek emlékezete tovább él. Nem felejtjük el, hogy örökök hagyatott nekünk egy korán félbeszakadt, de annál teljesebb életet.

S jött az újabb fájdalmas hír, a budapesti Honvéd kórházban a gondos kezelések ellenére elhunyt a 37. áldozat.

Végezetül álljon itt a 37. hősi halált halt bányász neve: Bíró István, Brunda László, Danek József, Emődi Ferenc, Erdélyi Gyula, Erdősi László, Farkas Sándor, Halasi István, Halász Sándor, Horváth István, Horváth Mihály, Kaszycza Erwin, Kolonics Lajos, Kottyán József, Kovács Károly, Kókai Miklós, Lakatos Bertalan, Martin István, Lóth János, Markovics József, Mészáros László, Módai Károly, Németh Imre, Nyolcas András, Pisch László, Puska József, Pirik István, Rolka Zdzislaw, Raáb János, Reinhard József, Sóvágó Imre, Szekeres Mihály, Szabó Sándor, Szűcs János, Vaczkó Béla, Viczai Sándor, Zyla Stanislaw.

Drága barátaink!
Nem éltetek hiába!
Jó szerencsét!

Kőrösi Imre
egy Márkushegyi nyugdíjas
2008. nyara

Nyugdíjasok mindennapjai

Már előző számunk lapozgatásakor észrevehettük kedves Olvasóink, hogy a Városi Újság szerkesztősége egy új, városunk nyugdíjasaival foglalkozó rovatot indított. Augusztusi számunkból sem hiányzik az ilyen témájú cikk, ezúttal Fogarasi Ferencné Anna nénit, a Zimmermann Ágoston Általános Iskola korábbi tanárát faggattuk egy kellemes délutáni beszélgetés keretében, finom házi sütemény kíséretében.

Mikor kezdte a tanítást?

1964-ben végeztem Pécsen, a mai egyetem elődjén, a Pedagógiai Főiskolán, matematika-fizika- műszaki ismeretek szakon. Új volt ez a szakpárosítás, mindössze 3 évfolyam hallgatói végeztek ebben a rendszerben. Négy év alatt három szakot elvégezni elég komoly, de ennek ellenére jó szívvel emlékszem vissza ezekre az évekre. Ebből a hármasból én csak matematikát tanítottam. Móra kerültem gyakorlatra. Nagyon kedveltem a várost (akkor még falut), de egyenlőre nem volt lakásom, ezért szülőfalumban, Bakonycsernyén tanítottam hat évet.

Miért vágyott vissza Móra?

Mindig egy kicsit nagyobb településen szerettem volna élni. A segítőkész, barátságos kollegák, emellett pedig természetesen egészen más az, ha valakinek idegenben kell megállnia a helyét, mintha a szülőhelyén tenné ugyanezt. Azt állítom, hogy az ember lehet proféta a saját hazájában is, hiszen ott-hon is elismerték a képességeimet, tudták, hogy lehet rám számítani, megbízható ember hírében álltam. Ennek ellenére máshol is bizonyítani akartam, és végül 6 év után ideköltöztem. A Radnóti, majd a Zimmermann Általános Iskolában tanítottam, innen is mentem nyugdíjba 2003-ban.

Végig megmaradt a matematika tanítárgnyál?

Igen, alapvetően matematikát tanítottam, de ehhez 1983-tól hozzájött az informatika. Amikor megjelentek az első Comodore számítógépek, matematikatanárként kötelességemnek éreztem, hogy megértem a használatukat, így aztán belevágtam a tanulásba, és fantasztikusan élveztem. Később pedig még inkább, a modern operációs rendszerek felülete egészen elkápráztattak. Így aztán használtam a számítógépet, és mivel nem volt az iskolában informatika szakos tanár, én kezdtem oktatni a tárgyat. Hogy képezzem magam és fejlődhesek, beiratkoztam az Informatika-és Számítástechnika Tanárok Egyesületének tanfolyamaira, és olyannyira beáramtam magam a témába, hogy végül vezető tanárként is működtem az egyesületben, akkreditált tanfolyamokon felnőtteknek is oktattam informatikát.

Osztályfőnökként is tetszett tevékenykedni? Milyen viszonyban volt a diákjaival?

Igen, pályafutásom alatt majdnem végig volt osztályom is, de az utolsó 13 évet igazgatóhelyettesi beosztásban töltöttem el, emellett természetesen nem lehettem osztályfőnök. Egyébként ez a pozíció is a számítógép használatára sarkallt, nagy könnyebbséget jelentett például az órarendszerkesztő program használata. Azt, hogy mennyire szerettek a gyerekek, nos erről talán őket lenne érdemes megkérdezni, de véleményem szerint jó volt a viszonyunk egymással, sok volt tanítvánnyalmal beszélgetés, akik jó szívvel emlékeznek vissza ezekre az időkre.

Erről a kérdéstről egy jó sztori jut eszembe – mosolyodott el Anna néni. Már az utolsó

évtizedben történt, hogy az egyik – egyébként nagyon jó képességű gyerekekből álló nyolcadik osztály – osztályfőnök nélkül maradt. Ekkor már három éve tanítottam őket matematikára és informatikára, és a gyerekek engem szerettek volna osztályfőnöknek az utolsó évre. Hiába mondtam nekik, hogy az igazgatóhelyettesesség túl sok időt vesz igénybe, és nem tudom elvállalni őket, a gyerekek addig unszoltak, amíg egy hétvégi nyári időt kértem, hogy aludjak a dologra. Hétfőn reggel pedig fogadóbizottság várt munkába menet, a gyerekek alig várták a válaszom, és ez eldöntötte a kérdést. Tanártársaim és a szülők véleményével is találkozott a gyerekek óhaja, mi szerint egy olyan kollega veszi át az osztályt az utolsó évre, akinek a gyerekek ismerték már a szokásait, akivel felszavakból, gesztusokból is megértik egymást. Óriási élmény volt számomra ez az év és az utolsó balagásom.

Egy másik osztályomtól pedig az Univerzum Legjobb Tanára megtisztelő oklevelet kaptam. Fantasztikus érzés, ha ezt kamaszkodó gyerekektől hallja az ember, mert ők még őszinték.

Várta már a nyugdíjba vonulást?

Nem. Sokan vannak ezzel úgy, hogy fáradtak már, és várják a pihenést, de én fájó szívvel hagytam abba a tanítást, pedig már hat évet rá is húztam a nyugdíjra. 2003-ban sajnos térdműtéten estem át, és így nem tudtam folytatni a munkát. A három 8. osztályomat még végigvittem – két mankóval mentem be az osztályba, és ott írásvetítővel és az általam gyártott rengeteg feladatlappal vezényeltem le az órákat. A szülők és gyerekek nagyon hálásak voltak, hogy az utolsó évben nem kellett nekik más tanár szokásait, módszereit, kérdéstechnikáját, elvárásait megszokni. Így egészségi állapotom miatt év végén kénytelen voltam végleg elköszönni a gyerekektől, de nem az iskolától, mert több évig tartottam felnőtteknek informatika tanfolyamokat. Örömteli dolog volt az ő arcukon is a gyermeki lelkesedést látni, ha sikerült megoldaniuk egy feladatot ebben az új, ismeretlen közegben.

Foglalkozik még a tanítással?

Magántanítványaim csak kezdetben voltak, igyekszem azonban megkönnyíteni a szülők dolgát, ha gyermekeiknek szeretnének segíteni a matematikában. Ezért a már tanári pályám során megalkotott, tanulást segítő „matematika kártyákat” átdolgoztam, majd kártya és könyv formában is kiadtam. Nagyon sok pozitív visszajelzést kaptam a munkáimmal kapcsolatban a szülőktől és gyermekektől is. Legkedvesebbek azonban számomra Obádovics J.Gyula professzor úr dicsérő szavai.

Mostanában egy, a szokásostól eltérő szemléletű gyakorlókönyvön dolgozom.

Köszönöm a beszélgetést!

[Bendsák Márton]

VÉRADÁS

A Magyar Vöröskereszt Területi Szervezete Mór szeptemberben a következő napokon szervez véradást:

2008. szeptember 1. munkahelyi véradás az AFL cég dolgozóinak 11-13.30h

2008. szeptember 08. városi véradás a Vöröskereszt épületében 9-17h

Cím: Mór, Táncsics M. u. 18.

2008. szeptember 15. városi véradás a Vöröskereszt épületében 12-17h,

Cím: Mór, Táncsics M. u. 18.

Kérjük, hogy a fényképes igazolványt - a visszaélések elkerülése érdekében szükséges - és a TAJ kártyát ne felejtse otthon!

Üdvözllet Pekingből,
a lap olvasóinak!

Cseh László
olimpiai bajnok
és Kiss Norbert
a Mór-újság
főszerkesztője

Sok szeretettel
a Mór újság
olvasóinak!

László
Kiss

Támogató Szolgálat Mór

A Magyar Vöröskereszt Móri Támogató Szolgálat a segítség-
get nyújt a fogyatékkal élő személyek mindennapi szükség-
leteinek kielégítésében, egyes szolgáltatások elérésében
valamint az önálló életvitel megkönnyítésében.

Személyi segítség

A személyi segítség a fogyatékkal élő személyek mindennapi életviteli teen-
dőiben való segítségnyújtást jelent, lakáson belül és kívül egyaránt. A sze-
mélyi segítség térítésmentes.
Szolgáltatásaink között szerepel pl.:
• személyi higiénia biztosítása,
• esetenkénti felügyelet biztosítása,
• hivatali ügyintézés, nyomtatványok kitöltése,
• egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltatások igénybevételének
szervezése,
• gyógyszerek kiváltása, bevásárlás,
• mentális gondozás.

Szállítás

A szállító szolgáltatás a fogyatékkal élő személyek közszolgáltatásokhoz,
egészségügyi, szociális és kulturális rendezvényekre történő eljutását je-
lenti.

Kik vehetik igénybe a szolgáltatást?

Minden fogyatékkal élő személy, aki Mór és Pusztavám közigazgatási terü-
letén él és részesül:
• fogyatékosági támogatásban,
• vakok személyi járadékában
• megemelt családi pótlékban.
A szállítás díja: 100 Ft/km.

Érdeklődni a következő telefonszámon és címen lehet:
Mór, Táncsics M. u. 18.
Tel: 22-407-351 vagy 06-70-933-85-27

AKCIÓS REPÜLŐS UTAZÁSAINK
(8 nap/7éj):

SANTORINI 39900,- Ft + illeték

TÖRÖK RIVIÉRA 49900,- Ft + illeték

KRÉTA 39900,- Ft + illeték

TUNÉZIA 44900,- Ft + illeték

MÁLTA 49900,- Ft + illeték

8060 Mór, Vértes u. 1/3 (üzlet sor)
Tel.: 22-401-317
E-mail: mor@traveltime.hu
www.traveltime.hu

Belföldi és külföldi üdülések
Állandó last minute akciók
Repülőjegyek
Szállásfoglalás
Autóbérlés
Színház és koncertjegyek
értékesítése
Egzotikus nyaralások
Városlátogatások
Körutazások
Nászutak
Wellness hétvégék
Utasbiztosítás
Autóbusz rendelés
Transzfer

Kulturális programtervezet
a Móri Bornapok
és a VII. Nemzetközi
Fúvószenekari Fesztiválra
2008. október 2-5.

Október 2. csütörtök

14.00 Gyermekrajz-kiállítás megnyitója
téma: Városunk az ifjúság szemével;Borosüveg címkek
Helyszín: Gárdonyi Géza Általános Iskola
15.30 Bánkuti Katalin ikonkiállása a Biblia Éve kapcsán
Helyszín: Szent Erzsébet Római Katolikus Általános
Iskola
16.00 Dömötör László és Langmáhr István fotókiállításának
megnyitója
Helyszín: Lamberg-kastély
16.30 Biblia-kiállítás megnyitója
Közreműködik a Fiori Colorati Kórus
Helyszín: Lamberg-kastély, olvasóterem
17.00 Németh János keramikusi kiállításának megnyitója
Helyszín: Lamberg-kastély kisgalériája
17.30 Kortárs képzőművészeti kiállítás-megnyitója
Helyszín: Park-Galéria
18.00 Földes László (HOBÓ) József Attila-estje
Helyszín: Lamberg-kastély, olvasóterem
20.00 Fábry Sándor önálló estje
Helyszín: Erzsébet téri Művelődési Ház

Október 3. péntek

10.00 II. Móri Német Nyelvű Jogásztalálkozó 2008
Helyszín: Polgármesteri Hivatal Nagyterme
Témája : Német nyelv használata magyar hivatalos
eljárásokban
13.00 Városi díjak átadása
Közreműködik: a Holló Együttes
Helyszín: Erzsébet téri Művelődési Ház
15.00 „NAGY” futás
Útvonal: Kapucinus téri nagyszínpad – Kossuth u. – Wekerle S.
u. – Polgármesteri Hivatal
17.00 A Bornapok ünnepi megnyitója
A Móri Bornapok és a Brindisi Szt. Lőrinc Borrend
díszvendége:Bujtor István színművész, a Veszprémi
Színház igazgatója.
- Polgármesteri köszöntő
- Fővédnökök és a testvérvárosok képviselőinek köszöntője
- A Holló Együttes: A bor legendája című műsora
Helyszín: Kapucinus téri nagyszínpad
18.30 Bartók Eszter koncert
Helyszín: Kapucinus téri nagyszínpad
19.00 Fonyódi Péter (Fonyó) önálló zenés estje
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
19.00 Borkirálynő választás
Közreműködik: Mága Zoltán és az Angyalok
Utána: Zenés est – Hujber Ferenc és Zenekara
közreműködésével
Helyszín: Erzsébet tér – gasztronómiai sátor
19.30 A Kormorán Együttes koncertje
Helyszín: Kapucinus téri nagyszínpad
20.30 Stugi Band koncert
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
21.00 Utcabál a Happening Band közreműködésével
Közben:
22.00 Somló Tamás koncert
Helyszín: Kapucinus téri nagyszínpad

Istentiszteleti alkalmak:

Római Katolikus Egyház
- Kapucinus templom: október 4-én (szombat) 18.00 óra,
október 5-én (vasárnap) 7.45 óra; 11.30 óra
- Magyar templom: október 5-én (vasárnap)
9.15 óra;10.15 óra
Református Egyház október 5-én (vasárnap) 10.00 óra
Evangelikus Egyház október 5-én (vasárnap) 9.00 óra

Sportrendezvények:

Október 2.
14.00 Floorball – nyílt verseny
Helye: a Petőfi Sándor Általános Iskola tornaterme
Október 3.
13.00 3 tusa – úszás, lövészet, futás – nyílt verseny
közben: Vívás bemutató
Helye: Wekerle Sándor Szabadidőközpont
15.00 „Nagy” futás
Útvonal: Kapucinus téri nagyszínpad – Kossuth u. – Wekerle u.
- Polgármesteri HivatalNevezés: a helyszínen
Október 3-4.
Tollaslabda-verseny gyermek és felnőtt nyílt bajnokság
Helye: a Petőfi Sándor Általános Iskola tornaterme
Október 4.
8.00 Móri Bornapok 2008. Kupa
Öregfiúk (35 év feletti) Kispályás Labdarugó Tornája
Helyszín: Móri SE pályák
9.00 “Aranyhordó” Nemzetközi Sakkverseny
Helye: a Dr. Zimmermann Ágoston Általános Iskola
tornaterme
9.30 Lövészverseny – „Próbáld ki Te is!”
Rendező: a Móri Sasszem Sportlövész Egyesület
Nevezés: a helyszínen
Helye: a lőtér
10.00 Hétküti Lovasparádé
Helye: Hétküti Lovaspark
13.00 NB-III Félnőtt labdarugó bajnoki mérkőzés
Helye: Móri SE-pálya
15.00 Móri Úszó Egyesület (MÚSZE) KÓPÉ SC gyermek
vízilabda mérkőzés Kósz Zoltánnal és Petővári Zsolttal

22.00 Kampec Dolores koncert
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
22.00 Disco
DJ-k: Hamwai PG; Módos; Sulák
Helyszín: Wekerle Sándor Szabadidőközpont

Október 4. szombat

9.00 Népművészeti kirakodóvásár és bemutató / Reneszánsz
udvar Helyszín: Lamberg-kastély udvara
10.00 Kézműves udvar – nyitott műhelyek és kézműves
bemutatók
Helyszín: Képző- és Iparművészeti Szabadiskola
10.00 Díszmadár-kiállítás megnyitója
Helyszín: Radnóti Miklós Általános Iskola
10.00–16.00 Gyermekprogramok, Műsorvezető Cseke András
Kézműves foglalkozás (egyszerű népi hangszerek készítése)
10.00 Kalandra fel! – Grimsak Színház előadása
gyermekeknek
11.00 Bohócműsor és lufi show
13.00 Fűles Mackó (gyerekdalok)
14.00 Grimmusz színház – Mátyás király krónikása
15.00 Gryllus Vilmos koncert
Helyszín: Wekerle Sándor Szabadidőközpont
10.00 VII. Nemzetközi Fúvószenekari Fesztivál
Fellépők: Sindos Concert Band – Thessaloniki (Görögország)
Pihalmi Orkester Kapele (Szlovénia)
Musikkapelle Aldein (Olaszország Dél-Tirol)
Concordia Sausheim (Franciaország)
Dechovy Orkestr Mladych Zakladni Umelecké
Skoly (Csehország)
Młodziejowa Orkiestra Deta Rostarzewo (Lengyelország)
Csolnoki Német Nemzetiségi Bányász Fúvószenekar
Rába Fúvószenekar – Győr, Bolyi Ifjúsági Fúvószenekar
Móri Ifjúsági Fúvószenekar
Helyszín: Kapucinus tér, nagyszínpad
17.30 Zenekarok közös zenélése és felvonulása
Útvonal: Kapucinus tér – Gesztenyesor – Szent István
tér – Dózsa Gy. U. – Kórház u. – Wekerle Sándor
Szabadidőközpont
18.00 A borutca borversenyének és a borosházak
„szépségversenyének” eredményhirdetése
Helyszín: Kapucinus téri nagyszínpad
19.00 Gálaműsor a fúvósfesztivál résztvevőivel
Helyszín: Wekerle Sándor Szabadidőközpont
19.00 Vujicsics Együttes délszláv népzenei koncertje
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
19.30 Marót Viki és a Nova Kultúr Zenekar koncertje
Helyszín: Kapucinus téri nagyszínpad
20.30 Rythm & Juice koncert
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
21.30 Utcabál: The Flippers és Muck Ferenc közreműködésével
Helyszín: Kapucinus téri nagyszínpad
Közben: 3 Tenor-szaxofon
22.00 Kaiser Kapelle koncert
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
22.00 Justmusc 005 cd bemutató
DJ-k: Kühl; Dandy; Cartman; Jámbor
Helyszín: Wekerle Sándor Szabadidőközpont

Egyéb rendezvények:
Kisállat simogató, Autó-show, népművészeti kirakodóvásár,
kézműves műhelyek

Október 5. vasárnap

Díszmadár-kiállítás, művészeti kiállítások, népművészeti
kirakodóvásár és bemutató – élő népzenevel,
kézműves bemutatók, civil és egyéb rendezvények,
sportrendezvények, versenyek
Térzene a város különböző pontjain a fúvósfesztivál külföldi
zenekarainak közreműködésével.
10.00–14.00 Gyermekprogramok
Műsorvezető: Cseke András
Arcfestés
10.00 Ebredj királylány! – Grimsak Színház előadása
11.00 Bóbita együttes
12.30 Puding és Palacsinta interaktív zenés bohócműsor
13.30 Kolompos zenekar – Süireti mulatság
Helyszín: Wekerle Sándor Szabadidőközpont
10.00 Középkori íjász- és harci bemutató
Helyszín: Lamberg-kastély parkja
10.00 Táncsoportok fellépése
Pusztavámi Német Nemzetiségi Táncegyüttes
Móri Nyugdíjas Klub
Gánti Német Nemzetiségi Táncsoport
közben
11.00 Borlovag-avatás
Helyszín: Kapucinus tér, nagyszínpad
13.00 FARSA ALLEGORICHA, azaz allegorikus játék Mátyás
királyról, s szerelméről, Beatrix királylányról. A
székesfehérvári Szabad Színház előadásában a Móri
Borosgazdák támogatásával
Helyszín: Kapucinus tér, nagyszínpad
15.00 Süireti felvonulás
Útvonal: Rákóczi u. – Wekerle S. u. – Szent István tér
– Gesztenyesor – Kapucinus tér
17.00 Táncsoportok fellépése
Rozmaring Táncegyüttes, Forगतós Táncegyüttes,
Alba Regia Táncegyüttes
Helyszín: Kapucinus tér, nagyszínpad
18.00 Karacs Ildikó és a Syncron zenekar koncertje
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
18.30 4 for Dance
Helyszín: Kapucinus tér, nagyszínpad
19.00 Caramel koncert
Helyszín: Kapucinus tér, nagyszínpad
19.30 After Crying zenekar koncertje
Helyszín: Művészeti színpad, Kastélypark, Zenepavilon
20.00 Utcabál a Spitz Buam közreműködésével
közben
21.50 Tűzzsonglőr bemutató a Móri Középkori
Hagyományörző Egyesület közreműködésével
22.00 Tűzijáték
Helyszín: Kapucinus tér, nagyszínpad

A MŰSORVÁLTOTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

Wellness lehetőség a Hétküti Wellness Hotelben
Parkolási lehetőség a Piac téren, a Dózsa lakótelepen és a
Vámos közben
Helytörténeti gyűjtemény és Pince Galéria a Lamberg-
kastélyban

Útlezárások:

- 2-3-4-5-én Kapucinus tér és Erzsébet tér
- 3-4-5-én Táncsics M. utcában a Bajcsy-Zs. és Kórház utca
között
- 5-én A süireti felvonulás ideje alatt:
Rákóczi u. – Wekerle u. – Szt. István tér – Gesztenye sor-
Mónus Illés u. a Malomtól a Kápolnáig
A Volán autóbuszjáratainak változásáról a Volán információs
irodájában és az információs sátorban adnak
tájékoztatást.

További programok:

Vöröskereszt – ingyenes vérnyomás-, vércukor-, koleszterin
mérés, tanácsadás
Helyszín: Vöröskereszt állomása, Táncsics u.
Információs faház- programfüzetek, szállás-infó,
rendezvény-infó, hangosbemondó, város térkép,
buszmenetrend, vasúti menetrend, fontosabb
elérhetőségek több nyelven
Helyszín: Gesztenye sor – Kossuth u. sarak
Elsősegély-nyújtó sátor- mozgáegységek,
pelenkázó asztal, ásványvíz
Helyszín: Információs faház mellett

KDU-RMI – Turisztikai pont
Helyszín: Információs faház mellett
Alkalmi bélyegzés – a Wekerle Sándor Egyesület
szervezésében
Helyszín: pénteken és szombaton a postán, vasárnap az
információs faházban
Véradó kamion – Helyszín: Kossuth u.
Zöld Alma Sátor – Drogmegelőzés
Helyszín: Wekerle Sándor Szabadidőközpont